GAZETA LWOWSKA.

W Piątek | Nro. 29. | 10. Marca 1826.

WIADOMOŚCI KRAIOWE.

— Z *Wiédnia d.* 27. *Lutego.* —

N. Pan listem Swoim gabinetowym z d. 18. t. m. raczył Swoiemu prezyduiącemu Posłowi przy Związku Niemieckim Joachimowi, Edwardowi Baronowi Münch - Bellinghauzen dać Wielki Krzyż Ces. Austryiackiego orderu Leopolda.

Podczas czterdziestego czwartego losowania dawnego procentowego długu Stanu przedsięwziętego w d. 1. t. m. w skutek naywyższego patentu z d. 21. Marca 1818 wyciągnięto Rzęd Nr. 127.

Rzęd ten zawiera obligacyie bankowe po 4 procentu i mianowicie od Nru. 19,339 aż włącznie do Nru. 21,649, tudzież
Nr. 21,653)
— 21,654) z połową summy kapitalney, w ilości
— 21,655)
kapitalney 1 mil. 276,480 ZR. a w procentach podług zmnieyszony stopy 25,529 ZR. 36 kr.

Podczas szóstego losowania w d. 1. t. m. przedsięwziętego pożyczki 20 mil. 800,000 ZR. zaciągnioney w d. 4. Kwietnia 1820 u PP. Dawida Parish i M. A. Rothszylda i Synów wyciągnięto Rzędy:

Nr. 457, 716, 157, 672, 302, 72, 492, 237, 693, 403, 54, 471, 199, 121, 93, 272, 433, 474, 161, 46, 447, 494, 85, 39, 726, 597, 720, 155, 500, 98, 625, 598, 363, 723, 324, 675, 151, 749.

Numera losów w tych rzędach zawarte, na które według planu ciągnienia przeznaczonych wyższych 1250 wygranych padło, będą nie zwłocznie osobnym wykazem ogłoszone.

Gazeta Preszburgska z d. 28. Lutego zawiera następuiące wiadomości:

»W d. 23. t. m. było 62gie, d. 24. 63cie, a wczoray 64te posiedzenie Seymu, na których, iakoteż wśród tych cyrkularnych posiedzeń Stanów naradzano się nad uwagami i preciw-uwagami Izb obiedwóch względem różnych poiedynczych punktów wielkiego Poselstwa dotyczących się.

»Ciągle łagodne powietrze, więcey ieszcze przybieranie wody w Dunaiu, kazało się spodziewać, że w Piątek w nocy przerwany będzie związek po lodzie; iednakowoż ieszcze tego wieczora szły wozy. W Sobotę rano o godzinie 4 połamał się lód naypierwey na odnodze Wolfsthalskiéy i natychmiast rozlała się woda przez dawne wyrwisko przy nowey tamie, na równiny aż do Kittsee, i wzdłuż drogi po nad Dunay. O godzinie 9. lód na głównym nurcie ciśniony idącym z góry lodem złamał się także, i chociaż powoli iednakowoż tak pomyślnie, że mieliśmy nadzieię, iż szczęśliwie przeydzie. Jednakże przed godziną 12., nieregularnym biegiem Dunaiu wstrzymany stanął pod Preszburgiem i dopiéro wystąpiła woda tak gwałtownie, iż nawet po tey stronie wysokie brzegi i wszystkie przyległe ulice miasta zalała i lodem pokryła. Takowe lody nie tylko kilka statków przy brzegu stoiących zgruchotały, lecz przyległe pola i drogi pod miastem ku Mühlau okryły. Wieś Engerau zalana wodą i związki z gościńcem Wiedeńskim i Budzkim zerwane. — Onegdaysze i wczoraysze poczty przeprawione przez Dunay pod Haimburgiem przybyły wczoray wieczorem o godzinie 6 przez Theben.«

W chwili, gdy Gazeta owa miała być wzięta pod prassę, możemy donieść, że lód wczoray wieczorem po godzinie 7 szczęśliwie popłynął.«

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Brazyliia.

Podług wiadomości z Rio-de-Janeiro z d. 17. Grudnia wyszło tam następuiące ogłoszenie woyny:

Wyrok: »Ponieważ Zjednoczone Prowincyie nad rzeką la Plata rozpoczęły kroki nieprzyiacielskie przeciwko temu Państwu nie będąc do tego wezwane, i bez ogłoszenia woyny, przeciw zwyczaie narodów cywilizowanych nadwerężyły; zatem, przystało godności ludu Brazyliyskiego i stopniowi, iaki między mocarstwami na ziemi zaymuie, abym, wypowiedział woynę wspomnionym prowincyiom i onych Rządowi, iak to ninieyszym wyrokiem istotnie czynię, po zasięgnieniu Moiey Rady i rozkazuię, by przeciwko tymże wszelkie na lądzie i morzu przedsiebrane były kroki nieprzyiacielskie. Oprócz tego upoważniam poddanych Moich, uzbraiać kaprów i to Państwo wszelkiemi iakie się im zdawać będzie sposoba-

)(

mi napadać, i oświadczam, iż wszystka zdobycz, iakiegobądź rodzaiu, całkiem i bez zastrzeżenia czegoś na rzecz Skarbu Król. przypadać ma tym, ktorzy takową zrobią. Wydział tayney Rady upoważniony do wykonania ninieyszego wyroku.

W Pałacu w Rio-de-Janeiro d. 10. Grudnia 1825.

Na rozkaz Cesarza:
Wice-Hrabia de Santo Amaro.

Wielka Brytaniia i Irlandyia.

Prezydent Kontroli handlowéy P. Huskisson wezwał w d. 13. Lutego Izbę Niższą, aby wzięła pod rozwagę ustawy o żegludze. Zwrócił ón uwagę Izby na to, że w traktatach zawartych z Kolumbiią i Zjednoczonemi Prowincyiami nad rzeką la Plata, ustanowiono, iż te okręty, któreby tak w iednem, iak i drugiem z obudwóch Państw niebyły budowane, iednakowoż uważane być powinny iak okręty narodowe, ieżli użytc zostaną do handlu przez poddanych iednego z tych kraiów. Wszakże warowano iest, że Kapitan okrętu i trzy czwartych części osady, powinny być poddanymi kraiu, do którego okręt należy.

Ponieważ ten przepis koniecznie musi być ustawą Parlamentu zatwierdzony, zanim nabędzie ważności, zatem P. Huskisson wzywa Izbę o pozwolenie wniesienia w tym celu proiektu do ustawy. P. Robertson oświadczył, że takowe żądanie iest iednym z tych środków, które Prezydent kontroli handlowéy wymyślił tylko na zgubę nayważniejszych interesów kraiu. Cały narod powstaie przeciwko zgubnym planom Prezydenta i iego kolegów. — Po nieiakiem naradzeniu się pozwoliła Izba wnieść proiekt do ustawy, aby nadać mocy przepisom zawartym w powyższych traktatach.

Podczas narad nad proiektem, aby assygnaty bankowe mniey 5 funt. szterl. wynoszące wyciągnąć z obiegu i w statutach banku Angielskich zaprowadzić odmiany, P. Wilson ieden z Deputowanych Londynu, przy oświadczeniu, że stan handlu coraz w większém zawikłaniu, papiery publiczne spadaią, mówią o znacznych bankroctwach, zapytał się, czyli Kanclerz Izby skarbowéy, w razie gdyby iego proiekta utrzymały się, zechce wspierać stan handlowy. Mogą bankierowie i kupcy, po wielkiey części być winnymi teraźnieyszego zawikłania, iednakże do tych nieszczęśnych spekulacyy dało powod zniżenie stopy procentowéy, skutek środków Rządu.

Wsparcie, iakiego P. Wilson żądał, na tem by się zasadzało, aby Rząd pożyczył kupcóm summ na składy towarów, iakto iuż uczynił w roku 1793 w ilości po 50 procentu od wartości owych składów. P. Robertson wspierał żądanie P. Wilsona, wystawiaiąc smutny obraz stanu, w iakim się cały kray znayduie.

Przyczynę tego przypisuie spekulacyiom roku zeszłego. Jednakże przemyślnictwo to obwinia Ministrów, iż temu niezapobiegli ale raczey ie ieszcze wspierali.

Kanclerz Izby Skarbowéy odpowiedział, iż Rząd w przykrém iest położeniu między powinnością swoią i nieszczęściem poiedyńczych osób. Powinność iego zabrania mu, zezwolić na coś, coby niebezpiecznieysze wypadki zrządzić mogło. Środka przedsiewziętego w roku 1793 nie można teraz wprowadzać, ponieważ iuż nie te są okoliczności. W koncu oświadczył Kanclerz, że Rząd nie może przystać na żądanie P. Wilsona; atoli na przypadek, gdyby bank chciał wyciągnąć z obiegu naymniey używane papiery, przyrzeka podczas teraźnieyszego Parlamentu żądać, aby tenże otrzymał na powrót zaliczone przez bank Rządowi summy.

Jak wiadomo oświadczył P. Kanning w d. 2. z. m. w Parlamencie, że traktat z Brazyliią nie został przez Rząd Angielski zatwierdzony i bez istotney odmiany niebędzie ratyfikowany. Tu następuie list P. Kanninga w tym punkcie do Konzulów Angielskich w zagranicznych Państwach: Londyn, 27. Stycznia 1826. Gazeta Brazyliyska, niedawno do Anglii nadeszła, zawiera odpisy dwóch traktatów, które Charles Stuart w Rio-de-Janeiro z Rządem Brazyliyskim zawarł i podpisał, ieden iest traktat handlowy, drugi traktat do zniesienia handlu niewolnikami zawieraiący oraz bezpośrednie przepisy w tey mierze. Dokumenta te są dość dokładnemi odpisami dwóch sztuk, które Sir Stuart przysłał do Anglii, a które są ratyfikowane przez Cesarza Brazyliyskiego, atoli to zawczesne ogłoszenie wymaga uwiadomienia, że te traktaty zawarte i podpisane zostały bez szczególnego rozkazu, i w teraźnieyszym kształcie nie będą przez Króla ratyfikowane. Jestto iuż drugi raz, że traktaty przez Rząd Brazyliyski zatwierdzone ogłoszone zostały w Rio-de-Janeiro, nim ie strona zawieraiąca ratyfikowała. Kiedy pierwsze ogłoszenie traktatu z d. 29. Sierpnia 1825 i Portugaliią zawartego zaszło za wiedzą Rządu Brazyliyskiego, tedy potrzeba przypuścić, że i powtórna nieregularność została dozwoloną, iednakowoż Baron Itabayana, Minister Brazyliyski na tuteyszym Dworze, zapewnił mnie mocno, że Rząd iego w żadnym względzie nie upoważnił to drugie ogłoszenie, i równie tak, iak my żałuie tych nieprzyiemności, iakie koniecznie ztąd wypłynąć muszą. Zresztą celem tych depeszów, iest wezwać WPana do publicznego oświadczenia, iż Król postanowił niezatwierdzać wspomnio-

nych traktatów w teraźnieyszey ich formie bez ważnéy odmiany. Jestem (podp.) Jerzy Kanning.

Francyia.

Monitor z d. 14. Lutego zawiera następuiące Król. rozporządzenie: »Karol z Bożey Łaski i t. d. Wszystkim, którzy ninieysze widzieć będą, Nasze pozdrowienie. Gdy ludom Naszym chcemy dozwolić udziału z dobrodzieystwa iubileuszu, który Papież niedawno całemu katolickiemu świata nadał; uznaiąc, iak ważną iest dla Nas rzeczą, korzystać z nadzwyczaynych środków, aby na Francyią, Naszą rodzinę i osobę Naszą łaskę i błogosławieństwo Nieba rozciągnąć, zatem zapatrzywszy się na bullę Oyca Świętego z dnia 8. Stycznia roku 1826 na zdanie sprawy Naszego Ministra Sekretarza Stanu Spraw duchownych i publicznego oświecenia, po wysłuchaniu Naszéy Rady Stanu, rozkazaliśmy i rozkazuiemy co następuie: §. 1. Bulla, datowana w Rzymie d. 8. Stycznia 1826, rozciągaiąca iubileusz na cały świat katolicki, iest przyięta i ma być w Królestwie w zwyczaynéy formie ogłoszoną. §. 2. Wspomniona bulla przyięta iest bez potwierdzenia w niey zawartych warunków formułów, lub wyrazów które się karcie konstytucyyney, ustawom Królestwa, swobodom, wolnościom lub maxymom Kościoła Galikańskiego sprzeciwiaią lub sprzeciwiaćby się mogły. §. 3. Wspomniona bulla ma być wciągniona do protokułu Naszey Rady Stanu w ięzyku łacińskim i francuzkim, i Sekretarz Jeneralny Rady na wciągnionym dokumencie ma uczynić wzmiankę, iż takowy został zapisany. §. 4. Nasz Minister Sekretarz Stanu Spraw duchownych, i publicznego oświecenia, i Nasz świecki zachowawca pieczęci, Minister Sekretarz Stanu Sprawiedliwości, każdy iak dalece się go dotyczé upoważnieni wykonaniem ninieyszego rozporządzenia, które ma być umieszczone w zbiorze ustaw. Dan i t. d. dnia 29. Stycznia 1826. (Podp.) Karol. Minister Sekretarz Stanu Spraw duchownych i t. d. D. Biskup Hermopolitański.

Izba Parów zebrała się w d. 15. Lut. w skutek Król: rozkazu z d. 21. Grudnia iako Sąd, w sprawie Ouvrarda, i słuchała Król. Jeneralnego Prokuratora uczynionéy rekwizycyi. Poczém Izba uchwaliła, co następuie: »Z uwagi, że przed wykonaniem sądowéy czynności Sąd Parów nad swoią kompetencyią stanowić musi; — że w skardze Król: Prokuratora do Trybunału Sekwany zaniesionéy, która iest powodem teraźnieyszego postępowania, nie namieniono żadnych faktów, któreby dowodziły zbrodni Stanu, lub zamachu na bezpieczeństwo Państwa, w czém Sądowi Parów podług §. 23. Konstytucyi Sąd przynależy; — że Sąd ten podług §. 34. Konstytucyi tylko wtedy mógłby byó właściwy, gdyby ieden lub kilku Parów miało udział do faktów w skardze rozwinionych; — że w téy skardze żaden Par nie iest obwiniony, ni wymieniony; — że Sąd chociaż Król: rozporządzeniem powołany; — iednakowoż nie podobna, aby przed rozpoznaniem kompetencyi wchodził w rozpoznanie rozpoczętego postępowania, tak Sędziego pierwszéy instancyi, iakoteż Sądu Appellacyynego; — iż tylko po ukończeniu tego śledztwa będzie mógł Sąd Parów rozpoznać, czyli w istocie Parowie Francyi są dostatecznie obwinieni, aby pierwszego zniewolić do nakazania dalszéy procedury; — że, aby był w stanie z zupełną znaiomością rzeczy w téy sprawie zawyrokować, potrzeba niemniéy, zebrać wszystkie dokumenta i obiaśnienia, któreby go względem iego kompetencyi obiaśnić mogły; — Sąd udziela Jeneralnemu Prokuratorowi aktu iego rekwizytoryium i rozkazuie, aby ze strony Kanclerza Francyi, Prezydenta Sądu, lub ze strony Parów przez niego w razie zatrudnienia zastępcami mianowanych, przystąpiono do rozpoznania procedury, która przedsięwzięta została przed Trybunałem Sekwany przeciwko wymienionym osobom w skardze Król: Prokuratora, iakoteż wyszukano dokumentów i wysłuchano świadków wszystkich, którzyby się zdawali być potrzebni do zupełnego wyświecenia faktów lub dania obiaśnień ściągaiących się do Parów Francyi, by po ukończonem rozpoznaniu i uzupełnieniu instrukcyi, zdana była sprawa Sądowi Parów z wszystkiego, i ten po wysłuchaniu Jeneralnego Prokuratora, mógł należyty wydać wyrok, tak względem kompetencyi, iakoteż istoty skargi, ieżli do tego przyydzie.« — W skutek tego postanowienia mianował Kanclerz na swoich pomocników i zastępców do instrukcyi, Margrabiego Pastoret i Hrabiego Portalis.

Niemcy.

Gazeta w Monachium wychodzące donosi pod d. 27. Lutego: »Dzisieyszy poranek odnawia nam nayboleśnieysze uczucie. Jak wiadomo wedle zwyczaiu starożytnego, zwłoki Królów Bawarskich chowaią w grobach kościoła przydwornego Śgo. Kaietana, serca zaś przesyłane bywaią do kościoła Matki Boskiéy w Alten-Oetting. Gdy puszka na serce w Bogu spoczywaiącego Króla Maxymiliana była iuż gotową, postanowił Król Ludwik, aby to kosztowne naczynie, z kosztownieyszym ieszcze napisem, iaki na niem kazał umieścić: »Naylepsze serce Króla Maxymiliana I.« w dniu dzisieyszym na mieysce święte dla siebie przeznaczone, odprowadzone zostało. O godz. 7 rano, Kommissyia upoważniona do tego aktu wyruszyła przy odgłosie dzwonów z tuteyszéy ka-

plicy przydworney. Takową składali: Jenerał Major i drugi Porucznik gwardyi przyboczney Król: (*Hartschiere*), Baron Seeberas, Podkomorzy Kró: Yrsch i Hrabia Deroy, przewielebny Biskup Streber, Król: Kapelan przydworny, Król: Furyier i Król: Kamerdyner. Po każdym boku powozu, w którym było serca Króla, szło dwunastu ludzi gwardyi przyboczney Król: (*Hartschiere*). Kondukt ten otoczony oddziałem pierwszego pułku kiryssyierów ciągnął przez ulice: Rezydencyyną, Schwabingerską, winną, przez plac, bramę radną i dolinę do bramy Isarskiéy.

Prussy.

— *Z Berlina d.* 21. *Lutego.* —

Xiążę Wellington przybył tu d. 17. i wysiadł w hotelu *de Rome*. Jenerałowie i Oficerowie sztabowi, maiąc na czele Feldmarszałka Gneisenau, złożyli mu swoie uszanowanie, iako Pruskiemu Feldmarszałkowi. Xiążę ze swoiéy strony złożył uszanowanie Królowi, Xiążętom i Xiężniczkom Domu Królewskiego, odwiedził Jenerała Gneisenau i wdowę po swoim towarzyszu broni Jenerale Blücher. Dnia 18. była dla Xięcia wielka parada, a po paradzie wrócił do hotelu w mundurze Pruskim wśrod okrzyków zgromadzonego pospólstwa. Taki sam zaszczyt spotkał Xięcia na operze. Dnia 18go zwiedził warsztat Professora rzeźbiarza Rauch, oglądał posąg przeznaczony dla Xięcia Blüchera, pochwalił robotę i zamówił go wraz z popiersiem Cesarza Alexandra. Xiążę iadł obiad d. 19. u Xięcia Kumberland, a wieczorem był na balu w sali teatralnéy, na którym 1,200 osób się znaydowało. Xiążę tańczył kilka polonezów z Xiężniczkami Dworu i zabawił się z dawnieyszemi towarzyszami, broni, z Jenerałami Gneisenau, Müffling, Pfuel, Nostitz i innemi. Gazety Berlińskie donoszą, że Xiążę na widok sali miał powiedzieć, iż ani Londyn, ani Paryż taką salą poszczycić się nie może. Dnia 20. puścił się w dalszą podróż do Petersburga.

Królestwo Polskie.

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu uwiadamia wszystkich, kogo to dotyczeć może, iż: 1) dotychczasowy papier stępla kar z dniem 1 Maia r. b. zupełnie z kursu wywołany zostanie; ktoby więc posiadał ilość iakową papieru tego, wcale nie używanego, winien iest naydaléy do d. 30. Kwietnia r. b. zgłosić się do składku głównego Woiewódzkiego materyiałów stęplowych, w którémkolwiekbądź mieście Woiewódzkiem, i tamże papier w mowie będący na papier stępla kar z literą *M.* z koroną wyobrażaiącą cyfrę N. MIKOŁAJA I. Cesarza i Króla dziś panuiącego, bez iakieykolwiek dopłaty wymienić; po dniu bowiem 1. Maia r. b. nie tylko papier takowy nieważności ulegnie, ale nawet zamiana iego dozwoloną nie będzie. 2) Na papierze stępla szacunkowego z cyfrą wiekopomnéy pamięci Cesarza i Króla Alexandra I. wyciśnięta zostanie w środku cyfra N. Monarchy dziś panuiącego: że zaś termin używania stępla szacunkowego, z cyfrą dawnieyszą, zakreślony iest do d. 1. Stycznia roku przyszłego 1827; przeto każda z osób interessowanych, któraby sobie życzyła zamienić stępel szacunkowy wcale nie używany, na takiż stępel z cyfrą teraźnieyszą, obowiązaną iest aż do terminu zakreślonego zgłosić się do składu głównego Woiewódzkiego, gdzie zamiana, bezzwłocznie i bez żadnéy dopłaty nastąpi. Po terminie 1. Stycznia 1827 roku zgłaszaiący się sami sobie winę przypiszą, gdy ich żądania przyiętemi nie będą.

W Warszawie d. 16. Lutego 1826.

Turcyia.

Dostrzegacz Tryiestyński donosi z Tryiestu z d. 20. Lutego: »Przez okręt, który w sześć dni z Kalamo (pod Itaką) tu zawinął, odbieramy wiadomość, iż w d. 12. t. m na nowo pokazał się Grecki oddział okrętów przed Messolungą, aby twierdzę zaopatrzyć w zapasy woienne i żywności. Flota Egipska, na owym morzu stoiąca, wyszła przeciwko temuż oddziałowi, i rozpoczęła się żwawa utarczka cały dzień trwaiąca, a skończyła się ze stratą Greków, którzy za nadeyściem nocy cofnęli się, nie osiągnąwszy tym razem celu zaopatrzenia Messolungi w żywności, która tylko na dwadzieścia dni ma mieć zapasów.«

»Ibrahim Basza, który stał przed Messolungą i dotąd przez porę roku nie mógł posuwać działań woiennych przeciwko téy twierdzy, przesłał odezwę, wzywaiąc twierdzę do poddania się. Skutek tego poselstwa nie wiadomy, tymczasem czyniono wszelkie przygotowania do szturmu w razie przeciwnéy odpowiedzi, tak od lądu, iak i morza.

Tenże sam Numer Dostrzegacza Tryiestańskiego potwierdza wiadomość udzieloną o zaopatrzeniu przez Greków w ostatnich dniach zeszłego miesiąca twierdzy Messolungi w niektóre zapasy żywności i amunicyi, a to podług listu z Zante z d. 2. t. m. z temi samemi okolicznościami, iakeśmy w przeszłym Numerze pod artykułem: »Z Korfu« umieścili.

(Do tego Numeru Gazety dołączony iest Ner. 10. Rozmaitości.)

Redakcyia Józefa Bensy; Druk Piotra Pillera.